

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Cap. CXXI. Clericis Sæpe Exomologesis facienda: & quæ crebræ
confeßionis vtilitates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

CLERICIS SÆPE EXOMOLOGESIS
facienda: & quæ crebra confessionis uti-
litates.

§. **C**Um ergo & in sacrificio celebrando & in mini-
sterio ei adhibendo, & in præbendis sacramen-
tis & in precibus exoluendis animi puritas necessaria
sit, quantum per humanam conceditur imbecillita-
tem, optimam semper rectissimamque curent habere
conscientiam, quemadmodum monet Apostolus 1.
Timoth. 1. v. 18. 19. *Milites bonam militiam habentes fidem
& bonam conscientiam quam quidam repellentes circa fidem
naufrauerunt, quam conscientiam peccato inquinata
tam Sacra exomologesi statim expient, ex qua fre-
quentata maximæ utilitates existunt. 1. Crebra noxas
confessione eluens admirabili pace & gaudio, salutis
sue fiducia & in vitæ exitu solatio perfruitur. Prou. 15.
v. 15. Secura mens, quasi iuge conuiuium. Eccles. 30. v. 16.
Non est oblectamentum super cordis gaudium. S. Chrysost.
homil. 54. in Matth. Nihil aliud iucundum est, quam con-
scientia proba & spes futurorum certior. 2. Qui diuturnas
animi labes Pœnitentiæ Sacramento non detergit
horribili conscientia angore torquetur. Iob. 15. v. 21.
Sonitus terroris semper in auribus illius, & cum pax sit, ille sem-
per insidias suspicatur. Prou. 28. v. 1. Isa. 57. v. 20. 21. Impi
quasi mare feruens, quod quiescere non potest, & redundant
fluctus eius in conculcationem & lutum. Non est pax impiis di-
cit Dominus Deus. S. Ambros. lib. 1. offic. cap. 12. Peccator
quamuis foris abūdet, & delitiis disfluat, odorib. fragret, in ama-
ritudine animæ vitam exigit. Impius ipse sibi pœna est, iustus au-
tem ipse sibi gloria. S. Augustinus in Psalm. 54. Inter om-
nes tribulationes humana animæ, nulla est maior tribulatio
quam conscientia delictorum.*

3. Mors

§. 3. Mors certissima, mortis tempus incertissimum. Matth. 25. v. 13. *Vigilate, quia nescitis diem neque horam, qui autem sapè confitetur, semper ad mortem dispositus est, qui raro, plerumque imparatus.* Quapropter si improviso in mortis discrimen venerit, angoribus conficitur & in perditis & desperatis salutem suam habet, nam teste S. Augustinus præfatione in Psal. 31. *quomodo mala conscientia tota est in desperatione, sic bona conscientia tota in spe.* Imò persæpe ne confessionis quidem instituendæ cogitationem suscipit Christo iusto iudice sic permittente, ut qui viuens oblitus est Dei, moriens obliuiscatur sui, & qui abusus est tempore penitentiæ ad superbiam, nec necessario prorsus tempore utatur ad æternam salutem. Quod si aliorum impulsu umbratilem saltem confessionem facere velit, doctus, prudens, moderatus pius confessarius ægerimè conscientiam tot laqueis implicatam expedire potest. Videatur S. Augustinus lib. 50. hom. h. 41. Proinde qui hodie vocem Domini audiuerit non obduret cor suum. Psalm. 94. *nec tardet conuerti ad Dominum, aut differat de die in diem, Eccles. 5. v. 8. sed querat Dominum dum inueniri potest, Isa. 55. ver. 6. nec illi accadat, quod Deus comminatur Proverb. 1. v. 24. Quia vocaui & renuistis, extendi manum meam & non fuit, qui asspiceret: Despexistis omne consilium meum, & increpationes meas neglexistis. Ego quoque in interitu vestro ridebo & subsannabo cum vobis id quod timebatis aduenerit. Tunc inuocabunt & non exaudiam: mane consurgent & non inuenient me.* Hoc pluribus ad terrorem, & emendationem nostram accidit ut Chrisostomus, apud S. Gregor. lib. 4. Dial. c. 38. & hom. 12. in Euang. Beda. lib. 5. hist. 14.

Crebra confessio ad inopinatam mortem dispositio.

Bona conscientia fiducia parit, mala diffidentia.

Rara confessio insolubilibus nexibus implicat.

§. 4. Confessionis crebritas indicium est diuini timoris, & animi Dei offensam horrentis. Confessionis verò raritas vel prætermisio argumentum est diuini contemptus & ejus indignationem non extime-

Frequens confessio pietatem Dei timorem ostendit.

centis contumaciæ, cum tamen tam terribiliter mo-
neat Saluator Luc. 12. v. 4. 5. Ostendam vobis quem timea-
tis. Timete eum, qui postquam occiderit, habet potestatem mit-
tere in gehennam. ita dico vobis hunc timete. Et Apostolus
Rom. 2. v. 4. 5. An diuitias bonitatis Dei, & patientia & lon-
ganimitatis contemnitis? Ignoras quoniam benignitas Dei ad pæ-
nitentiam te adducit, secundum autem duritiam tuam & im-
pœnitens cor thesaurizas tibi iram in die ira & reuelationis iu-
sti iudicii Dei, qui reddet vnicuique secundum opera eius.

*Crebra con-
fessio vel a-
terni suppli-
cii cunctio vel
mitigatio.*

§. 5. Qui frequenter confitetur minus est exposi-
tus sempiterni exitii & supplicii periculo: nam si sæpe
peccat, sæpe Dei gratiam recuperat, & facilius mortem
obit in gratia, quod si & scelere contaminatum mors
inopinata oppresserit, non luet apud inferos eorum
flagitiorum quæ confessione deleuit pœnas, & multo
minus punietur.

*Plurimum fru-
ctus crebra
confessionis
& detrimen-
ta præ-
missa.*

§. 6. Qui sæpenumero confitetur magis atque ma-
gis diuino lumine collustratur, accuratius conscien-
tiæ recessus perferutatur, nec facile aliquorum obli-
uiscitur, ut alii, non sine præsentis salutis damno,
plusque cœlesti præsidio armatur & munitur contra
dæmonis, carnis, & mundi impugnationes, quorum
& vis ac impetus eo Sacramento frangitur, consilia &
fraudes deteguntur & eluduntur. At qui rarenter sce-
lerum maculas confessione detergit, quotidie magis
magisque diuino lumine & ope destituitur, ac pecca-
torum sordibus contaminatur, & ex vno flagitio in
aliud gradum facit. Apponitur iniquitas super iniquitatem
Psalm. 68. v. 28. Peccator adiiciet ad peccandum. Eccl. 3.
v. 29. Sanguis sanguinum tetigit Hoseæ 4. vet. 2. donec im-
pius in profundum veniat & contemnat Proverb. 18. vers. 3.
Peccatum, ait, S. Gregorius lib. 25. Mor. cap. 12. quod pœni-
tentia non diluit suo pondere ad aliud trahit. Insolescit ca-
ro, inualescit dæmon à quo peccator captiuus tenetur ad
ipsius voluntatem 2. Tim. 2. v. 26.

§. 7. Pec-

§. 7. Peccatori ritè confitenti perdita cum incremento redditur gratia, restituntur opera pia & merita peccato mortificata, condonatur & aliqua portio temporalis pœnæ, vel in hoc mundo per acerbos dolores, vel in futuro per ignem purgantem nulli præfenti supplicio comparabilem, luendæ & expendendæ. Et quæ gratia præditus opera perficit, vitam æternam promerentur, cæteroquin cœleste præmium non habitura.

§. 8. Homini iusto conseruatur, augetur sui cognitio, lumen diuinum & gratia cujus gratiæ minimus gradus vniuerso præstantior est mundo, crescitque simul cum gratia cœlestis gloriæ præmium, qua æternum perfruetur.

C A P. CXXII.

CONFESSARIORVM HABENDVS
delectus, vt pharmacorum.

§. AD eam conscientiæ puritatem & iucunditatem comparandam, retinendam, augendam, quantum licebit, benè doctum probumque Confessarium deligant, ne cæcus cæco dux sit in præcipitium, vel foueam.

§. Vt vitia corporis, ait S. Basilus q. 229. compendio explicata, nequaquam quibusuis homines temerè aperiunt, sed iis tantummodo, qui rationem, qua ea curanda sunt, teneant: eodem modo etiam peccatorum confessio fieri debet apud eos videlicet, qui ea possint curare.

§. Et ante S. Basilium peruetus ille Ecclesiæ Magister Origenes hom. 2. in Psalm. 37. Circumspice diligentius cui debeas confiteri peccatum tuum. Proba prius medicum, cui debeas causam languoris exponere, vt ita demum si quid ille dixerit, qui se prius & eruditum ostenderit & misericordem, si quid consilii dederit, facias & sequaris.

Confessarius eruditus sit & probus.
Fide sed cui vide.
In prudentia accipii confessarii consilio acquiescendum.